

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak
dan opoldan.

Naročnina za avstro-ogrske kraje
mesečno 2 K, za Nemčijo 2.25 K,
za Ameriko 2.75 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštne proste.
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Inserati. Tristopna peti vrstica
26 vin. za enkrat, 12 vin. za dva-
krat; večkrat po dogovoru.

14. štev.

V Ljubljani, v petek dne 5. aprila 1907.

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: **Uredništvo »Rdečega Prapora«**, Ljubljana. — Za denarne posiljave, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: **Upravišтво »Rdečega Prapora«**, Ljubljana, Frančiškanske ulice štev. 8/L.

Na delo!

Z današnjo številko »Rdečega Prapora« je dobila jugoslovanska socialno-demokratska stranka svoj dnevnik. To je plod in znamenje našega dela. Trdo je bilo, ali izvršili smo ga, in danes, ko gre naš dnevni list prvič v slovenski svet, lahko izrečemo, da smo ponosni. Zakaj velik je ta uspeh.

Pač nobena stranka na Slovenskem ni bila prisiljena, premagati toliko nasprotja, odpraviti toliko težav, razpršiti toliko predsodkov, kakor socialna demokracija, dasiravno ni nobena stranka ravno za slovenski narod tako primerna, kakor socialna demokracija, organizacija trpinov in revežev, iz katerih je sestavljen skoro ves slovenski narod.

Kaj se nam je vse očitalo, ko smo začeli delati pred leti? Nihče nas ni vprašal, kaj nameravamo, kaj hočemo, kam gremo. Podtaknili so nam, kar so najbolj sovražili, in po svojem podtikanju so nas sodili. Slikali so nas za barbare, ki jim izvirajo vse misli in vsa čustva le iz želodca. Trdili so, da hočemo samo uničevati. Propovedovali so, da sovražimo vse ideale, da smo nevarni kulturi, da hočemo pripraviti Slovence ob narodnost, vsem ljudem pa vzeti varstvo. Pregarjali so nas brutalno. Naše časopisje so odgnali iz domovine, naše pristase so metali iz dela, denuncirali so nas pri oblastvih, preklinjali so nas na prižnicah, žene so ščuvale proti nam v spovednicah. In vendar je bilo vse zaman. Zaničevana, teptana, preganjana jugoslovanska socialna demokracija se je razvila;

njene vrste so se zgostile, njena armada je narasla in kdor prezira danes našo stranko, je usmiljenja vreden zaspanec, ki ne vidi več, kaj se godi po svetu.

Najsiromašnejša stranka na Slovenskem si je ustvarila svoj dnevnik. Zgodilo se ni zato, da bi se bahali, temveč ker je bilo krvavo treba tega orožja. Ustanovitev našega dnevnika ne pomeni, da smo dosegli cilj, ampak da smo dobili v roke davno zaželeno sredstvo, s katerim bomo uspešneje branili pravice siromakov, nego je bilo mogoče doslej.

Bojevatí se hočemo, kajti boj je življenje. Priporiti si morajo trpini, kar potrebujejo, kajti nihče jim ne prinese na krožniku njih pravic. In samo zaradi boja smo si naložili novo breme. Kajti ni ga svetjega boja, kakor je naš.

Zgodovina socialno-demokratskega dela je naše izpričevalo. Na jeziku nismo imeli ljubezni do naroda. Ali vse naše delo je bilo posvečeno temu narodu, ki ga niso poznale druge stranke. Mi smo zahajali tja, kjer živi in trpi; poiskali smo ga v njegovi bedi in v njegovem obupu. Pokazali smo mu moč, ki je v njegovi združitvi; dvignili smo njegov pogum; obudili smo mu zavest njegovega dostojanstva. Tisoč in tisoč trpinov, ki so se že topo vdali v svojo žalostno usodo, smo zdramili, organizovali smo jih za boj in povrnilo jim zavedno življenje. Ničesar jim nismo obljubovali; samo pokazali smo jim, kaj premorejo sami, ako se združijo in vzamejo svoje življenje v lastno pest. Izvršili smo s tem ogromno **kulturno delo**, kajti množicam smo odprli pot do kulture.

Storili smo veliko **narodno delo**; kajti mase naroda smo zdramili.

In storili smo veliko **versko delo**; kajti armadi trpinov smo podarili živo vero v boljšo bodočnost.

To delo hočemo nadaljevati, neumorno, do konca, do zmage. Kdor ljubi ljudstvo, kdor ljubi pravico, kdor ljubi svobodo, bode na naši strani.

Podpirajte nas vsi, ki ste dobre volje! Podpirajte nas pred vsem v sedanjem volilnem boju, agitirajte za socialno demokracijo, razširajte naš list!

Naš shod v Mestnem domu.

Shod, ki ga je sklicala socialno-demokratska stranka velikonočni ponedeljek v Mestni dom je bil imponanten. Velika dvorana je bila natlačena polna; vdeležba je znašala do 1200 oseb. Na shodu smo opazili mnogo inteligence, ki spoznava, da je socialno-demokratska stranka edina napredna stranka na Slovenskem. Shod je razpršil mnogo neopravičenih predsodkov, ki jih je razneslo v te kroge naši stranki sovražno časopisje. Zlasti glede narodnostnega vprašanja so marsikoga, ki je doslej stal pod hipnozo frazastega časopisja, izvajanja na shodu naravnost presenetila. Neprestano obrekovanje je rodilo napačno predstavo, da je socialno-demokratska stranka protinarodna, nekaka ekspozitura Wolf-Schönererjeva, ki ima namen slovenski narod v žlici vode vtopiti. Naš shod je temeljito razgaljal bajke o internacionalnem strahu, ki so jih liberalci in klerikanci tako marljivo sirili.

V sledečem podajamo poročilo. Sodr. Kocmur je otvoril shod v imenu ljublj. okr. volilnega odbora soc. demokratske stranke in dejal, da se na današnjem shodu predstavi socialno-demokratska kandidata za obč. svet ljubljanski, sodruga dr. Ant. Dermota in Etb. Kristan, slednji kot državnozborski kandidat za ljubljanski mestni okraj.

Predsednikom shoda je bil izvoljen sodr. Petrič, zapisnikarjem pa sodr. Mlinar.

Na to je dobil besedo **sodrug dr. ANTON DERMOTA.**

Volilci! Tekom zadnjih treh do štirih let se je na Slovenskem začelo čisto novo življenje radi

PODLISTEK.

Strahovi.

Polnoč. Po nebu lete oblaki jaderno proti ljubljanskemu polju; časih se prikaže luna in pogleda radovedno na frančiškanski most, pa se takoj osupla in prestrašena skrije; tudi Presernu se je stvar zamerila in okrenil je glavo in zabavljivi pogled izpod žabe proti frančiškanski cerkvi.

V tistem pomembnem trenutku, ko zapoje v zvoniku polnočna ura svojo strahotno pesem, se prikaže na strmi zgodovinski poti, ki vodi od kavarnarje »Union« proti frančiškanskemu mostu, dvoje debelih ljudi. Zavita sta v črne haveloke, črni klobuk je potisnjen globoko v čelo. Obadva sta tiha, obadva huda in zelo čemerna. »Mörs, den Dolch im Gewande.«

Nenadoma postaneta, strmita v tla. Na tleh leži papir.

R. Ali se ti ne zdi, ljuba duša, da tukajle na tleh nekaj leži?

St. Skoraj bi se mi zdelo!

R. Pa kaj se ti še nadalje zdi?

St. Da je popisan papir, bi se mi zdelo!

R. Zdaj pa me dobro glej in poslušaj, ljuba duša, zakaj povedal ti bom nekaj velikega in nadvse imenitnega. Ali smo dolgo iskali, ali ne?

St. Dolgo, bi se mi zdelo!

R. Pametna je beseda, kakor si jo rekel, in res je, da smo dolgo iskali. Ampak, ljuba duša, Bog ne zapusti svojih hlapcev! Ko sva sedela v kavarni, me je nekaj vsdipnilo in precej sem mislil: program je! Ali ti nič ne govori tale papir, ki leži pred nama na cesti, na tem lepem frančiškanskem mostu?

St. Tih je, bi se mi zdelo!

R. Molče trobenta! — Glej, ljuba duša, od predpusta že hodimo po Ljubljani kakor duše v vicah in ne vemo kaj smo in kam drži naša cesta. Vsako ljubo jutro, ko me pozdravi to lepo zlato solnce, posežem izpod gorke odeje, veselega upanja poln. Morda leži tam na tisti prijetni mizici, ljuba duša, morda leži tam program!

St. Morda leži, bi se mi zdelo!

R. Lahko, se je morda pripetilo, da je splaval usmiljen angelj z nebeskih višav.

St. Lahko, bi se mi zdelo!

R. — ali pa, da je stara teta, ki je usmiljenega srca, nalihoma odprla duri ter prinesla piruh.

St. Zakaj bi ga ne prinesla, bi se mi zdelo!

R. Ga ni! Ampak trdno in veselo zaupanje je živelo v mojem srcu, da bo gospodarska stranka našla program, predno umrje! Celo Ravnihar je pomikal, ko sem mu ta občutek razložil, in ni ga človeka na svetu, ki bi blagodejnejše kimal! In vendar se ni splaval usmiljen angelj, in vendar tudi blaga teta se ni odprla duri, da bi mi v svoji ljubezni položila program na vzglavje.

St. Ni programa, bi se mi zdelo!

R. Zdaj pa je napočil tisti slovesni in nadvse zgodovinski trenotek! Skloni se, ljuba duša!

St. Debel sem!

R. Žrtvovati se je treba za stranko!

St. Kaj ni pretežak, tale program?

R. Kakor je po obliki majhen in kakor je podoben tistemu nespodobnemu papirju, o katerem se ne govori v olikani družbi, je navsezadnje morda le težak! Primi ti na enem koncu, jaz bom prijel na drugem! —

Zarotnika se vzdihovaje sklonita. Od močvirja sem, od črnega Raskovca, zapiha pomladni veter; program se trikrat preobrne in zafrifotá v Ljubljano.

R. O ti prokleti hudič! Dva meseca in pol že iščem to cunjó, zaradi nje sem spremenil svoje pošteno ime in se pišem gospodarska stranka, zdaj pa se mi izvije izpod nog kakor strahopetna belouška! Kdo drugi naj te išče odslej; tudi brez programa človek lahko pije!

St. Bi se mi zdelo!

R. In navsezadnje morda še program ni bil! Bog vedi, če ni bil kilav papirček, ki ga je izgubil Kristan iz svoje vihrave suknje in na katerem je bilo napisano nekaj takega, da bi Cankarja lahko tožili, če bi stvar razglasil! Tako se mi zdi, kakor da bi nam pamet odrekli.

St. Bi se mi zdelo!

V tistem trenutku in v tisti jezi se izlušči izpred rotovža temna in dolga senca. Polagoma

Sodrugí in somišljeniki, spominjajte se volilnega sklada!

tega, ker so se začele razširjati nenavadne, nove misli.

Eden je bil, kateremu so bile te misli zoprne, tuje. Pravil je, te misli in načela so tuje in zato škodljive narodu. Kdo je bil ta človek? Slovenski filister!

Naš politični filister misli pred vsem, da je on narod; misli, da je vse drugo, če zahteva zase življenskih, političnih in kulturnih pravic, ni več narod, ker se je pozneje začelo oglašati s svojimi zahtevami. Filister je v veliki zmoti, ker ima napačno predstavo, kaj je pravzaprav narod.

In posebne lastnosti ima ta politični filister. Noče se mu dela in če ga pozivljate, da naj dela, je hud in to radi tega, ker je navajen na komoditeto. Njemu samemu ni do dela; da se dela proti njegovi volji, tedaj je hud.

Ta komoditeta je bila tudi vzrok, da je bil presenečen, da so ga iznenadili z novo volilno reformo. Naenkrat da bi kdo drugi dobil nekaj pravic, ki jih je filister imel poprej sam! Radi tega, ker jim je to prišlo prezgodaj, so prestrašeni. Prezgodaj jim je! Še včeraj mi je na volilnem shodu v Radovljici očitel debel politični filister, zakaj se ni volilna reforma pozneje nekaj let izvršila!? Da bi bilo (Tako je!), potem vse drugače! Da, drugače bi bilo za filistra, ker bi se te veljave ne imel, katere ima danes. Naš filister v politiki nima niti pojma o tem, da se razvoj ustavi ne da, tudi na Slovenskem ne! Kdor ne gre z razvojem, kdor ga noče priznati, propade; razvoj gre preko njega. Nastopa v prvi vrsti zahteva, da se demokratizira država, potem druge korporacije, dežela in občina. Po drugih državah se je vršila demokratizacija nekoliko drugače kakor pri nas: od spodaj gori — na najširši podlagi od občine gori do države. Pri nas se je demokratizirala najprej država. Lahko rečemo, da je s tem odstranjena najtežavnejša ovira za razvoj do popolne demokratizacije. Pot nam je olajšana, kajti nova volilna postava je že izpremenila položaj in razmere v toliko, da smo prosti, svobodni in neodvisni državljani. Preje podložniki in sedaj državljani. Pri tem tedaj ne moremo obstati; hočemo imeti to pravico, da se nam odpro vrata do vseh korporacij. Imamo razlogov dovolj, da nastopimo proti kliku. Klik je nekaj nezdravega v socialnem in političnem življenju, klika je slepilo, je fikcija lastne moči.

Pri občinskih volitvah 15. in 16. aprila ne bo vam težko odločiti se za soc. dem. kandidate, radi tega ne, ker se gre za to, da se sanira javno in politično življenje v Ljubljani, da se nam dajo svobostine, ki smo jih vredni. Zato kandidiramo socialne demokratije v občinski zastop. Širile so se govornice, da bi se naše kandidate mogle smatrati za kompenzacijo za neke usluge. Tega pa treba ni bilo. Nam ni treba kompromisov, mi ne maramo kompromisov in jih tudi iskali nismo. Iz ljudske moči bomo prišli do tistega cilja, do katerega bi morda po kompromisih ne prišli. (Živahno odobravanje.) Dalje prihi

Politični odsevi.

Prememba v bavarskem ministrstvu. Namesto odstopivšega Feilitzsha je imenovan notranjim ministrom Brettreich.

Volilna reforma na Rumunskem. Bivši naučni minister je izjavil, da bo moral parlament, čim nastane v deželi mir in red, izvesti ustavno revizijo in razširjenje volilne pravice.

Delavni program nemškega državnega zbora. Nemški državni zbor, ki bo zboroval do binkosti, bo rešil načrt o omejitvi procesov zastran razžaljenja veličanstva, o razširjenju Viljemovega kanala i. t. d. Reforma borznega zakona pride na vrsto šele v jesenskem zasedanju.

in umerjeno stopa proti franciskanskemu mostu in se ustavi pred zarotnikoma.

Senca. Ali ga imate?

R. V Ljubljano je padel.

Senca (hudo prestrašena). O, kako žalostno je življenje narodnonapredne stranke! Komaj dobi kandidata in še predno ga dobro vidi, že pade v Ljubljano!

St. Ne kandidat, — program je padel, bi se mi zdelo!

Senca. Program tudi? O! Ampak brez programa bi izhajali, saj izhajamo že dolgo — hudo in težko pa je življenje brez kandidatov! Sinoči sem enega dobil in sem ga držal za suknjo, pa se mi je tako korenito iztrgal in je tako divje bežal, da se je ustavil šele na Francoskem ... Kajne bi vi, gospod R. —?

R. Beživa, St., teci!!

Zarotnika izgineta jaderno.

Senca (razjarjena). Če je stvar taka, naj me pišejo v uho vsi živi ljudje! Prešeren! Ti, ki stojiš visoko nad nami, ti, ki gledaš to naše klaverno življenje, ti, ki stojiš pod žabo in nad nami — Prešeren, kandidiraj! —

Prešeren (pod žabo). Za take ljudi se pa res ni izplačalo trpeti! (Se zvrne v Ljubljano.) —

Ivan Cankar.

Domače stvari.

Socialno-demokratsko-liberalni kompromis, katerega ni, premlevajo klerikalci v vseh tonih. Zlasti dr. Šustersiča, ki je nedvomno največji mojster v kompromisih, boli glava, kaj da je bilo med Kristanom in dr. Trillerjem. Lahko bi rekli, da dr. Šustersiču sploh nič ni mar, kako urejajo socialni demokratje svojo taktiko; saj nismo podružnica klerikalne stranke, kakor slavna krščansko-socialna. Lahko bi mu tudi rekli, naj se nauči čitati slovensko, pa naj bere »Rdeči Prapor«, ki je dosti jasno povedal, kar je bilo treba povedati. Končno bi tudi lahko konstatirali, da Kristan ni govoril z dr. Trillerjem izra prvega lanskega shoda na Hafnerjevem vrtu in, če pogleda dr. Šustersič v pratiko, se lahko prepriča, da je to že precej davno. Ali ker je Šustersičeva in »Slovenčeva« radovednost brezmejna, pa bodi povedano, da so socialnim demokratom sploh vsi ponujali kompromise. Vodja klerikalne stranke naj le vpraša dr. Kreka, komu je že lani ponujal ljubljanski mandat in če mu ne zadostuje ta primer, mu jih povemo lahko še več. To le, da se vidi, odkod izvira patetično ogorčenje klerikalcev, katerim pa nismo dolžni prav nobene odgovornosti, pa jim je tudi dajali ne bodemo.

Na sležaj odpira vrata klerikalne stranke dr. Šustersič, ki kar naenkrat tudi ni klerikalci in kakor »Ausrufer« v Pratru vabi liberalce v svojo barako. Zadnjič so sicer v »Unionu« rekli, da je versko prepričanje prvi pogoj za člane klerikalne stranke. V ponedeljek je pa »najvernejši član katoliške cerkve« zagotovil v Vodmatu, da je vseeno, ali hodi njegov sosed v cerkev ali ne, vseeno, ali kaj veruje ali ne. Kaj je torej najpogostejši pokoj? Da sluša dr. Šustersiča, da nima drugih bogov poleg njega in da nima lastne misli v politiki. Kdor se čuti dorastlega tem zahtevam, sme poljubiti Šustersiču roko in dobi vse odpustke, ki jih želi njegovo srce.

»Slovenski Narod« je besen. Za uvodni članek v torek ni rabil črnila, ampak pene svoje jeze. Socialistični shod v »Mestnem domu«, ki je obsjal položaj v Ljubljani kakor bengalična luč, ga je spravil ob vso treznost, bije s pestmi in z nogami naokrog, ne da bi mogel zadeti koga. Po njegovi kalkulaciji je bila udeležba le zato tako ogromna, ker je radovednost prignala nesocialiste. Kakor da še nikoli niso imeli socialisti na svojih shodih nabitih dvoran! In vsi govorniki od dr. Dermote do Kocmurja so govorili neumno. Kakor da bi se morali učiti pameti od »Slovenskega Naroda«. Če bi se liberalno glasilo jezilo nekoliko manj, le veliko manj, pa bi bilo pametnejše, kajti ne bi se tako lahko uganilo, zakaj se jezi. In tudi bolje bi bilo, ako bi se lagalo nekoliko manj, kajti vsi tisti, ki so bili na shodu, morda vendar ne bi opazili, kako debelo se laže in kako infamno podtika. Kdor še ni vedel, izpozna sedaj, da je prišel »Narod« na psa.

»Naprednjake«, to se pravi liberalce, je videl »Slov. Narod« na ponedeljskem shodu na Opekarski cesti. Radi bi vedeli, kje si je kupil naočnike; ako gre med astronome, odkrije z njimi lahko tudi drugo luno, na prvi pa legendarnega moža.

Proti militarizmu so nastopali na klerikalnem shodu v »Unionu« vsi govorniki. Strastno so obsajali militarizem obrtniki, kar se je prav lahko posnelo iz burnih mejlicev. Ali dr. Šustersič, ki je pel v delegaciji himno kanonom in bojnimi lajdami, grmi proti socialnim demokratom, ker so nasprotniki militarizma. Lepo zastopanje imajo pričakovati volilci od klerikalnih poslancev!

Družba sv. Cirila in Metoda ima krizo. Odstopil je njen prvomestnik monsignor Zupan. Zgodilo se je to baje zato, ker odbor ni hotel prisiliti župnika Brčeta, da bi bil šel prosit škofa odpustčenja. Mi smo že davno opozarjali; da družba sv. Cirila in Metoda slepi slovensko ljudstvo, ker pod pretvezo, da skrbi za slovenske šole, pospešuje le klerikalno šolstvo. Tega nismo samo trdili, ampak smo tudi dokazovali. »Nasi Zapiski« so se tudi pečali s tem predmetom in so dokazali prav temeljito, da je družba vseskozi klerikalnega značaja, da je njen namen konfesionalna šola, kakor jo zahtevajo katoliški škofje in da se celo ne ozira mnogo na slovenstvo. Nič nam ne more očitati, da nismo prijatelji šole; saj se pač nobena stranka ni tako odločno potegovala za šolstvo in za učiteljstvo, kakor socialna demokratija. Izobrazba, ki je ljudstvu ravno tako potrebna, kakor vsakdanji kruh, koristi socialni demokratiji, kajti za socializem je treba znanja in umevanja. A prav zato smo nasprotniki klerikalizmu v šoli, ker klerikalci ne žele dobiti šole zato v svojo pest, da bi pospeševali izobrazbo, ampak zato, da bi jo po svoji volji preprečili. In dokler je družba sv. Cirila in Metoda v takih rokah, ni slovenskemu narodu koristna, temveč škodljiva. Kriza v njenem odboru ni nič strašnega; želeli bi bilo le prav radikalne krize, ki bi popolnoma uničila njen klerikalni značaj in izkonfesionalne družbe naredila zares šolsko družbo. Za klerikalno šolo je škoda vsakega vinarja.

Izvrševalni odbor narodnonapredne stranke je imel pretečeno sredo sejo, v koji se je definitivno (?) sklenilo, postaviti župana Hribarja državnozbornim kandidatom za mesto Ljubljano. Gosp. Hribar se je baje že vdal. Mesto sodr. E. Kristana

kandidirajo liberalci v III. razredu občinskih volitev v Ljubljani — Ivan Zirkelbacha, ki je vnet Chamovec. Ne bo napravil dosti škode!

Shodi.

Napovedani so:

V Podgori pri Gorici v nedeljo, 7. aprila ob 4. uri popoldan v gostilni Bergant ljudski shod. Dnevni red: Državnozbornske volitve. Poročevalec sodrug Milost.

V Solkanu v ponedeljek, 8. aprila ob 7. uri zvečer v gostilni pri Roksu volilni shod. Dnevni red: Državnozbornske volitve. Poroča sodrug Fran Milost.

Kranjska gora v nedeljo, 7. aprila ob 3. uri popoldan volilni shod. Poroča sodrug dr. Anton Dermota.

Ljutomer. V nedeljo, 7. aprila ob 10. uri popoldan volilni shod v dvorani gospoda Kukovca. Poročata državnozbornski kandidat sodrug Viktor Kukovec ter sodrug Etbin Kristan.

Litija. V nedeljo, 7. aprila ob 9. uri dopoldne pri g. Wurzbachu volilni shod. Poroča sodrug Ivan Cankar, državnozbornski kandidat.

Zagorje ob Savi. V nedeljo, 7. aprila ob 3. uri popoldne volilni shod. Poročevalec državnozbornski kandidat sodrug Ivan Cankar.

Spodnja Idrija. Takega shoda pa ne! 1000 ljudi se je zbralo 26. m. m. ob 11. uri dop. za Burnikovo gostilno, da posluša govor našega kandidata Josipa Kopača, ki je razvil prav lepo program socialne demokratije. Poslušalci so pozorno poslušali govornika. Mnogokrat so burno pritrdjevali. Poznalo se je, da govori govornik vsem iz srca. — Govoril je še sodr. A. Kristan, ki je na podlagi delovanja v drž. zboru pokazal, kako se je delovalo proti ljudstvu. Predlog za dveletno vojaško službo je padel, predlog za znižanje davka na sladkor je padel — upeljal se je colninski tarif, ki je zvišal cene potrebščinam ljudstva i. t. d. i. t. d. Shod je enoglasno odobril kandidaturo sodruga Josipa Kopača.

Črni vrh nad Idrijo. 24. m. m. na 11. uro sklicani volilni shod socialnodemokratske stranke je bil prav zelo poučen. Zbralo se je do 280 volilcev iz Črnega vrha. Gasilni dom je bil poln. Kaplan in župnik sta prignala par ovčič, katerih večina so bili — nevolilci. Shod je otvoril sodr. Anton Kristan iz Idrije ter na kratko obrazložil pomen zborovanja dal besedo kandidatu socialnodemokratske stranke sodr. Josipu Kopaču. V poldrugo uro trajajočem govoru je pojasnil sodrug J. Kopač pomen volitev ter namene strank, ki se potezajo za mandate. Hudo je bičal klerikalno stranko, ostro preciziral razmerje med vero in cerkvijo ter logično prišel do zaključka, da klerikalni stranki noben razumnik ne more oddati glasu. — Kaplan Pravkar je dobil po sodr. J. Kopaču besedo. Premleval je stare neumnosti. Judje so voditelji socialne demokratije. Militarizem mora biti, drugače bi bila v nevarnosti domovina. Socialna demokratija ni za Črni vrh, kajti tod je le za ljudsko stranko prostor. Duhovni so najboljši voditelji naroda i. t. d. Za kaplanom Pravkarjem je čvkal Dragotov fant iz »Domoljuba« o Marksu, Lasalu in Fromeju. Sodrugi Ant. Kristan je vprašal fanta, ali je že videl kdaj kako Marksovo knjigo od zunaj — naka je postal fant ves rdeč; zborovalci pa so se muzali, češ, zdaj jo je pošteno skupil. Sodr. A. Kristan je nato v daljšem govoru ožigosal Kaplanova izvajanja ter konstatiral, da bi takih besedi od kaplana rimskokatoliške cerkve nikoli ne pričakoval. Kaplan je še nekaj govoril, nakar je imel sodr. J. Kopač zaključno besedo. — Shod je bil prav lep. Volilci so prav pazno poslušali govornika in bili prav nevoljni nad medklici kaplanovih podrepičkov, ki so se sploh prav grdo obnašali. Eden je vpil, da je meso se prepoceni, po 2 gld. kila naj bo i. t. d. Pokazalo se je, da so kaplanove ovčice najmanj razumne stvari. — Rečemo lahko, da bo shod vzbudil prav lepe uspehe. Odkrita in poštena beseda najde pri našem kmetu vedno uvaževanje.

Žiri. Klerikalci delujejo na vse kripelje, tudi liberalci »delujejo« za siromaka J. Grudna — seveda mi socialni demokratje ne zaostajamo, Shod 25. m. m. popoldne je bil za današnje razmere prav lepo obiskan. Ker je liberalna posetnica sokolske dvorane odpovedala zborovalni prostor, vršil se je naš volilni shod na prostem. Sodr. Josip Kopač je razvil program socialne demokratije v poljudnem govoru. Zborovalci so mirno poslušali, in poznalo se je, da jim govori govornik od srca. Sodr. Ant. Kristan je na kratko reasumiral izvajanja kandidata J. Kopača ter konstatiral, da, kdor prav misli, gotovo bo volil socialnega demokrata. — Shod v Žireh bo obrodil prav veliko sadu. 14. maja se bo to prav lepo pokazalo. Žirovska občina je raztrešana, in treba bo še v raznih podobnih shodov, ki prinesejo svetlobe v naše kraje.

Idrija. 23. m. m. zvečer se je zbralo v pivovarno k Črnemu orlu nad 600 volilcev. Poročal je kandidat sodr. Josip Kopač o pomenu sedanjega volilnega boja. V lepem govoru je prav temeljito razpravljal o liberalizmu, klerikalizmu in socializmu. Dotaknil se je tudi kandidate vse posamezne stranke. Iz Kopačevega govora je mogel vsakdo jasno razvideti, da je za naše kraje edino kandidatura socialnega demokrata vsprejem-

ljiva. — Govoril je nato sođr. Anton Kristan, ki je prav jasno obrazložil, zakaj liberalci kandidirajo v našem okraju sploh, in še posebno: zakaj kandidirajo J. Grudna? Kandidatura veleposelnika in veletržca Janeza Grudna je prav smešna, kajti mož ne razume o politiki prav nič. Edino eno lastnost ima, ki pa je seveda za liberalce najmerodajnejša, namreč, da je bogat, in vsled bogastva tupatam od zaslepljenih in nerazumnih ljudi respektiran. Pred bogatašem se še tupatam nerazsodno klanjajo. Na te nerazsodnože pa spekulirajo liberalci! Sami dobro vedo, da Gruden sploh ni za poslanca, ali kaj to — zgago hočejo imeti ter ovirati socialno demokracijo v njenem boju. Socialni demokratje si bodo to zapomnili. O klerikalcih ni govoriti. Gostinčarjeva kandidatura je za delavce ter za razsodne ljudi nesprejemljiva, kajti klerikalnega podrepnika Idrija ne bode volila. Shod je nato enoglasno odklonil Grudno in Gostinčarjevo kandidaturu in z velikim navdušenjem odobril Josipa Kopača, kandidata socialne demokracije. Govorila sta še sođr. Ivan Straus ter (končno besedo) kandidat J. Kopač, na kar se je prav lepi shod po triurnem trajanju zaključil.

Klerikalci — sklicatelji socialnodemokratskega shoda. Velikonočne nedelje dopoldan bo ostal ljubljanskim klerikalcem v trajnem spominu, kajti tako kakor ta dan klerikalni kandidat Kregar se menda ni blamiral še noben kandidat. Veliko soboto so klerikalni »zaupniki« raztršili po Trnovem in Krakovem nebroj listkov naslednje vsebine:

Krakovski in trnovski volilci, pozor!

Veliko nedeljo, 31. marca t. l. pridite gotovo na volilni shod S. L. S., ki se bo vršil ob 10. uri dopoldne v gostilni pri gosp. Kotniku na Opekarski cesti. Spored: Poročilo ljubljanskega kandidata S. L. S. Ivana Kregarja. — Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi S. L. S.

Dasiravno se je delilo vabila zelo previdno in še-le v zadnjem trenutku jih je dobilo tudi mnogo naših sodrugov, ki so se drage volje odzvali pozivu S. L. S. 10. ura je že davno minula, toda g. Kregarja kar ni hotelo biti od nikoder. Končno jo vendar na videz korajžno primah v družbi znanega drja. Pegana, z obrazov obeh pa se je bralo veliko presenečenje, kajti 90 % volilcev je bilo doslihsocialnodemokratskih. Gostinčar ml., Moškerc, Jeraj in drugi klerikalni matadorji so žalostno kukali skozi mala okna pa ugibali, kaj bo, ker volilci S. L. S. se niso hoteli pokazati od nikoder. Škipaje z zobni in plaho se oziraje na Opekarsko cesto so švigali semintja in čakali, kdaj jo priseka trnovski kaplan g. Köhler s toli zaželjenimi »volilci« S. L. S., s katerimi bi se dalo majorizirati navzoče socialne demokrate. »Jaz odprem shod, kadar sam hočem!« se je odrezal kakor zid bledi kandidat g. Kregar, ko ga je neki sodrug opozoril, da teče že enajsta ura. »Pucakte, de bo u Trnovm maša ven!« je dejal g. Jeraj, skrbno oziraje se, kdaj se pokaže v dalji črna pika, znamenje, da prihaja kaplan z resilno vojsko. Sodrugi so postajali že nestrpni, drugi pa so neumljeno brili norce iz bojazljivega Kregarja, ki je ves čas sedel v sobi in si krepko vihal muštake. Končno pa se je tudi njemu zazdelo preveč, pa je vdan v božjo voljo prepustil usodo shoda drju. Peganu, ki je, z znano brošuro drja. Sustersiča v roki, oblasno razkoračen oznanil, da je shod sklicaló vodstvo S. L. S. le za svoje somišljenike, vsled česar naj se nasprotniki odstranijo. Malo preradikalna operacija je bila to, ali drugače stóriti ni kazalo. Med zborovalci je nastala viharna veselost in čuli so se klici: »Zakaj ste nas pa vabili? Ali se nas bojite? Saj smo Krakovčani in Trnovčani!« Uvidevši skrajno kritični položaj je sodrug Kocmur zaklical: »Sklicujem v gostilno gosp. Steinerja javen shod volilcev. Sodrugi za menoj, pa pustite politične ljudske sleparje same med seboj!« Med viharnimi živio-klici so nato sodrugi zapustili klerikalni »shod« in se v sprevedu podali nasproti v gostilno g. Steinerja, kjer je med nepopisnim navdušenjem sodrug Kocmur otvoril nov shod in po izvolitvi predsedstva med viharnim odobravanjem navzočih poročal o pomenu predstoječih volitev za državni zbor. Navzočih je bilo 113 oseb, med temi samo 2 N Krakovčana in 5 nevolilcev — torej 106 volilcev, dočim je naš zaupnik na Kregarjevem »shodu« naštel le 26 ljudi, včevši tudi »Krakovčane« in »Trnovčane«: dr. Pegan z ženo, Gostinčar ml., Kregar, Moškerc, Pliberšek in več drugih. Pozneje je primarsiral še kaplan Köhler, na katerega se silno jezi izanski dr. Mauring, čes, da ga tožari pri škofu, pa izvzema 5 možakarjev, brez zaželjene rezervne vojske, ki naj bi prišla kar naravnost od maše. Obupno je tarnal in vpraševal zbrane ovčice: »Ali vam bo Kocmur dau vero?« Na socialnodemokratskem shodu navzoči so kandidaturu sođr. Etbina Kristana sprejeli soglasno in se zavezali, z vso silo delati za njegovo zmago. Ko je še neki volilec poljasnil njegovanje klerikalne stranke, je ad hoc sestavljeni zbor krakovsko-trnovskih pevcev krasno zapel nekaj navduševalnih slovenskih pesmi, na kar se je shod med gromovitimi živio-klici na socialno demokracijo razšel. Tako so klerikalci poskrbeli, da smo nehote imeli imenitno obiskani volilni shod pravih Krakovčanov in Trnovčanov. Da, da, Krakovo in Trnovo bodo 14. maja rdeči, vzlic lepim očem Trnovskega gospoda Köhlerja!

Volilni imeniki.

Moste pri Ljubljani. Volilni imenik je izložen od prvega do 14. aprila. Vpogleda se ga lahko od 9. do 11. uro dopoldne in od 1. do 2. ure popoldne. Pozivamo vse sodruge in somišljenike, naj se osebno prepričajo, ali so zapisani v imeniku; kdor ni vpisan, naj nemudoma reklamira. Opozarjamo, da je to nujno potrebno, kajti imenik je videti pomanjkljiv; neki sodrug, ki je videl imenik, je opazil, da je bilo izmed 90 volilcev, ki jih je iskal, 21 nevpisanih. Čudno je tudi, da ne bi bilo v tej občini več nego 400 volilcev. Pazite torej in ne zamudite roka za reklamacijo!

Cerknica. Volilni imenik je razložen na občinskem uradu. Vsaki volilec naj se nemudoma prepriča, ali je vpisan!

Trbovlje. Volilni imenik je razložen od 30. marca. Sestavljen je škandalozno; v njem manjka 300 do 400 volilcev; vpisanih je 2541. Vsak volilec trboveljske občine naj se nemudoma obrne na rudarsko tajništvo Loka 64, kjer lahko vpogleda pri sodrugu Sitterju, ali je vpisan ali ne. Tam dobe volilci sploh vsa potrebna navodila. Sodrugi, pazite, da ne bode te opeharjeni za svojo pravico in zglasite se pravočasno! Kadar poteče 14 dnevni rok, je prepozno!

Najnovejše vesti.

Odlikovanji. Cesar je podelil tajnemu svetniku grofu Sylva-Tarouca red železne krone prvega razreda in članu gospodske zbornice grofu Nosticu naslov tajnega svetnika.

Ogrski drž. zbor nadaljuje danes svoje zborovanje. Na dnevnem redu je predloga o regulaciji plač nedržavnim ljudsko-šolskim učiteljem. Obeta se velika debata ker, bodo narodnostni poslanci predlogo obstruirali. Konferenca koalicijskih strank je predlogo sprejela.

Dopisi.

Sežana. (Ponesrečen železničar.) Dne 19. marca t. l. je ponesrečil med postajama Opčina in Sežana pri vlaku št. 195 b. sprevodnik sodrug Matej Vidmar iz Ljubljane. Ob pol 6. uri zjutraj je padel z zavirala, na katerem je opravljal službo, v kanal in je nezavesten obležal. Opazil ga je kurjač zadnjega stroja, ki je dal takoj znamenje, da se je ustavil vlak. Pobrli so ponesrečenca in so ga na lokomotivi odpeljali v Sežano. Telesne poškodbe ni bilo opaziti, ali padec je bil tak, da se je vendar bati eventualnih posledic. Železničarske nesreče se množe od dne do dne, tako da je smatrati službo železničarja že za skrajno nevarno. Urok se lahko ugaña. Služba je prenaporna, počitka je premalo. Osobje pri vlaku mora delati noč in dan, utruje se telesno in duševno tako, da se mora zmanjšati tudi njegova paznost, velik del počitka ostane sploh na papirju, ker so vsak hip zamude ali pa nastanejo druge razmere, ki ga pripravijo ob počitek in nesreča se zgodi hipoma. Kdor v takih razmerah ne razume, da je treba organizacije, mora biti slep.

Iz savinjske doline. (Roš kot deželni poslanec.) Čital sem v raznih časopisih kot nekdanji volilec zgoraj omenjenega gospoda, da kandiduje tudi za državni zbor. Prijel sem se za glavo, ker ta gospod ne izvršuje svojega programa v deželnem zboru, kako naj potem stori to še v državnem zboru. Pred 3 leti je v spremstvu dveh odvetnikov nas obiskoval in sicer na Polzeli, na Vranskem, pri sv. Franciskovi t. d., od časa pa, kar so minule volitve, pa ga nismo ne videli in ne slišali. Nova liberalna stranka, ki nas je obiskala pred kratkim s svojim govornikom, je naglašala, da naj volimo samo može, ki bodo opravljali svojo dolžnost, torej ne ljudi, ki nas poznajo samo med volitvami. Iz zgoraj navedenega pa bode vsak posnel, da je tudi gosp. Roš eden zastopnik tiste vrste, ki pozna volilce samo ob času volitve. Ne samo, da nas ni obiskoval in poročal o svojem delovanju in da je molčal ves čas v deželnem zboru, bil je tudi izvrsten pristaš Korošca v Mariboru, kakor sem izvedel iz zanesljivega vira; raditega sklepam, da je sedanje liberalno mišljenje in druge obljube, s katerimi nam zopet pride, samo hinavščina. Radi tega vprašam delavci, obrtniki in kmetje brežiškega, sevniskega in laškega sodnega okraja, zakaj bode te volili? Zato da bi se vaše stanje izboljšalo, da bi zastopal vaš zastopnik vaše interese, da bi vas poznal ne samo ob volitvah, temveč tudi vam prišel poročat o delovanju izven volilne dobe. Ako hočete, da se to vresniči, potem pokažite gosp. Rošu vrata, ne mislim pa s tem, podpirati kmetске zveze, ker je ravno tako hinavska in v kulturnem oziru še bolj nevarna. Volite le socialdemokratsko, ker samo od tam imate pričakovati resnega zastopstva za delavske stanove. Kmetovalec.

Roš na Vidmu ob Savi. Dne 25. m. m. je bil pod predsedstvom gospoda Župevca iz Vidma volilni shod, katerega se je udeležilo nad 80 volilcev iz Rajhenburga, Dola, Brezic, mej njimi je bilo par klerikalcev. Mi smo se udeležili radi radovednosti. Gospod Roš se je predstavil kot kandidat s svojim programom približno tako-le: Jaz sem kandidat za

državni zbor, kot tak vam lahko povem svoj program v treh besedah; jaz sem katoličan, Slovenec in kmet; kot kmet vem, da vam manjka delavcev, ker bežijo v tuje tovarne in rudokope, torej se vam slabo godi, treba bode zavarovanja, da ostanejo delavci doma (kakšnega, tega menda sam ne ve); kot katoličan bodem varoval vero, če bo treba, kot Slovenec pa bom varoval slovenskega kmeta stem, da se prepové uvoz živine iz sosednjih držav, kakor druge produkte. Stem je končal vso svojo modrost. Za njim pa je skušal Rošovo blamažo oblažiti Spindler, kar se mu pa ni posrečilo. Kar je povedal o klerikalizmu, je bilo na mestu, a vse drugo ni imelo pomena. Blamirala sta se potem še dva klerikalca, po zborovanju pa, ko smo šli domov, smo si prisegli, da bomo 14. maja volili socialnega demokrata sodruga Mihaela Čobala.

Dobovo pri Brezicah. Odkar se je vršil pri nas volilni shod, ko se je predstavil kot kandidat Mihael Čobal iz Zagorja, je naš župnik popolnoma blazen. Že pred shodom je pisal posestnici gostilne, da naj ne pusti zborovati socialnim demokratom. Po shodu pa, ker so se kmetje prepričali, da socialdemokratska stranka ni brezverska, temveč edina stranka, ki se za reweže poteguje, ne ve kaj bi storil, da bi kmete še enkrat odvrnil od pravega pota; tako strši ženske, da bodo njih moške postali sami brezverci, odganja kmete, če pridejo k izpovedi od spovednice na sledeči način: »Ali si bil na shodu?« — Kmet: »Ja.« — Le pojdi, si že opravil, naj te socialdemokrati odvežejo in izpovejo.« Če pa ga kmet poprosi, da naj ga le odveže, pa pravi: »Če boš volil dr. Benkoviča, potem je mogoče, da ti Bog grehe odpusti.« Fej taki kmetški zvezi, ki ne zna drugače pridobiti mandata, kakor na tako nesramen način. Kdo je torej brezverec? Socialdemokrati ali vi, ki rabite lečo in izpovednico za politično goljufijo in stem škodujete katoliški veri? Župniku pa bodi povedano, da priredimo zopet v kratkem shod v velikem Obrežu, kamor ga tudi povabimo.

Loka pri Zidanem mostu. Naš gospod župnik so grozno razburjeni od časa, kar se je vršil pri nas volilni shod. »Rdeči prapor« bi najraje pogreznil v dno pekla, jeze pa se na socialdemokrate in »Rdeči prapor«, radi tega, ker so na dan 25. marca devičarji Marijine družbe preveč popivali v farovžu. Gospod župnik je namreč dal fantom piti, da bi socialdemokrate pobili, ker pa so le socialdemokratje dosegli precej uspeha, se grozno jezi, ker je cviček potekel brez uspeha.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno poudarjati ime »Kathreiner«?

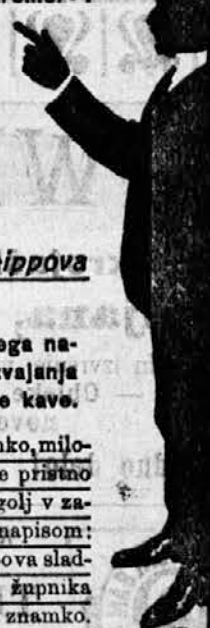
Ker se vam sicer utegne primeriti, da doblite manj vreden posnemek brez vsehrvlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega prilivanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih s napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Kaj hočejo socialni demokratje

ali program socialno-demokratske stranke.

Dolžnost vsakogar, ki se zanima za politično življenje, je, da se seznani s težnjami in zahtevami socialne demokracije. Cena brošuri, ki obsega tudi narodnostni program avstrijske socialne demokracije

4 v. po pošti 8 v.

Naroča se je pri upravnistvu

»RDEČEGA PRAPORA«.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

Ustanovljeno leta 1855.

pod novim strokovnim vodstvom priporoča slavnemu občinstvu
in spoštovanim gostilničarjem **svoje novo varjeno, priznano
izborno pivo v sodcih in steklenicah.**

Številka telefona 210.

Izkaz prostovoljnih darov.

Tiskovnemu skladu dnevnika so prispevali: Sodr. Zey 1 K; organizovani peki v Ljubljani 4 K. Skupaj 5 K.
Kot strankin davek so prispevali: Sodr. državni železničarji v Spodnji Žiži za januar, februar, marec 1040 K.

Volilnemu skladu ljubljanske okrajne organizacije so darovali: Sodr. E. Wilfan 2 K; sodr. Poglaj Jakob nabral 5 K; neimenovani sodrugi 39 K 52 v; sodr. stolariji trdke Boucon 3 K 50 v; sodr. Brezovar 60 v. Skupaj 49 K 62 v.
— Ameriški Slovenci, organizovani v Mednarodnem socialističnem klubu v Glencoe, poslali so okr. odboru prirske pozdrave in želeč zmage socialno-demokracičnim kandidatom naznanjajo, da prirede večjo zbirko za volilni sklad. Žvelil!

„RDEČI PRAPOR“

je najradikalnejše slovensko glasilo, nujno potrebno vsakemu volilcu in vsakomur, ki hoče biti objektivno informiran o domači in splošni politiki.

„RDEČI PRAPOR“ je najmodernejši slovenski list, ki ne bi smel manjkati v nobenim bralnem društvu ali čitalnici ter napredni hiši.

Priporočajte „Rdeči Prapor“ povsod!

E. WILFAN

krojaški mojster

Ljubljana, Resljeva cesta 12

sprejema in izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela. — Obleke po meri izdeluje po naj-novejši modi. 10-3

Solidno delo!

Cene nizke!

Vsaka pomembna in povratna je kazniva.
Edino pravi je

Thierryev balzam

le z zeleno znamko nune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K. 4 52-10

Thierryeva centifolijna mazilo

proti vsem, še tako starim ranam, vnetjem, poškodbam itd., 2 lončka K 3-60. Razpošilja se le proti povzetu ali za poslani denar. To dve domači zdravili sta povsod znani in še od nekdaj sloveči.

Naročila se naj naslovljajo na:

Lekarnar J. A. Thierry v Pregradi p. Regaški Slatini.

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pisem nastoj in franko.

Izšla je v založbi časopisa „Naprej“ v Idriji I. knjiga

Pod spovednim pečatom

katero je spisal bivši katoliški kapelan H. Kirchsteiger. — Cena I. knjige, obsegajoči 312 strani, znaša 2 K 60 vin.

Vsakemu prijatelju dobrega in poučnega branja knjigo „Pod spovednim pečatom“ prav toplo priporočamo. — Dobi se v Ljubljani v knjigarni L. Schwentner; v Gorici v knjigarni A. Gabršček ter v Idriji pri upravi lista „Naprej“.

Naročajte edino slovensko revijo Naši Zapiski.

Naročnina:

Za celo leto K 3, za pola leta K 1-50, za četrt leta 80 h, posamezne številke 50 h.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani.

V založbi „Naših Zapisnikov“ se še dobe:

8. številka tretjega letnika: Nekaj kulturnih zavodov slovenskih, po 24 vin.

10. in 11. številka tretjega letnika: Prešernov spomenik, obsegajoča 48 strani, z lepim ovitkom; za naročnike po 50 vin., sicer franko 80 vin.

Drama Prešernovega duševnega življenja, predavanje g. dr. Ivana Prijatelja ob odkritju Prešernovega spomenika v Ljubljani, po 40 vin. pri upravnstvu „Naših Zapisnikov“ v Ljubljani.

I. S. Machar: Magdalena, povest v verzih; poslovenil A. Dermola, po 2 K.

Abditus: Občina in socializem, 70 vin.

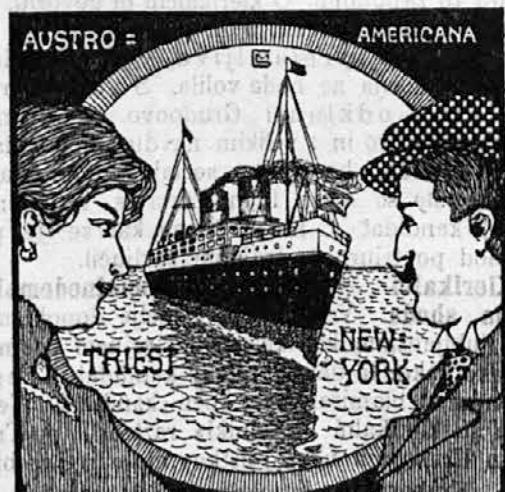
P. Mihalek: Iz nižin življenja, 1 K.

Za agitacijo pripravne so brošure:

Program socialne demokracije, po 4 vin., po pošti 8 vin.

Zvišanje duhovskih plač, po 10 vin., po pošti 14 vin.

Ako se jih naroči več, se dovoljuje popust po dogovoru.

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
za najboljše potovali naj se obrnejo
na
Simona Smetelka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Akcijska tiskarna in trgovina s papirjem

Fr. Blaž

Ljubljana, Sv. Jakoba trg 6

se priporoča za vse v to stroko
spadajoča dela, kakor vizitnice,
vabila, račune, naznanila i. t. d.

Prevzamem tudi
zunanja naročila. 4-3

Postrežba točna, hitra in
najcenejša.

Tiskarna Iv. Pr. Lampret

Kranj :: Gorenjsko :: Kranj

se priporoča p. n. občinstvu v vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do naj-modernije oblike. Ker je bogato založena z modernimi tiskalnimi in okrasnimi opremljena z najnovejšimi stroji in električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini, in sicer: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošure, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, hranilne in zadruške knjižice, poročna naznanila, vizitke, vstopnice, zavitke, dopisnice, jedilne liste, vignete i. t. d., sploh izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno.

V isti založbi je izšla tudi času primerna knjižica

Novi državnozborski volilni red.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani

Telefon št. 163.

priporoča svoje

izborno pivo v sodcih in v steklenicah.

Telefon št. 187.

Zaloga v Spodnji Šiški.

Telefon št. 187.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Bartl.

Tiska Iv. Pr. Lampret v Kranju.